Handläggare
Holmgren Ulla
Jo Linder Roger

Datum
2015-11-10

Diarienummer
KSN-2015-2047

Kommunstyrelsen

Ansökan om verksamhetsbidrag från studieförbundet Sensus

Förslag till beslut
Kommunstyrelsen föreslås besluta

att bevilja studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand 500 000 kr, varav 100 000 kronor avser startbidrag, i verksamhetsbidrag 2016 för drift av antidiskrimineringsbyrå i Uppsala samt

att beslutet äger giltighet under förutsättning av att Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand beviljas ekonomiskt stöd 2016 från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor

Ärendet
Studieförbundet Sensus Region Uppsala-Härnösand ansöker om bidrag med 500 000 kronor, varav 100 000 kronor avser startbidrag, för drift av antidiskrimineringsverksamhet i Uppsala 2016, se **bilaga**. Uppsala föreningsråd har varit huvudman för Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU) sedan 2005. Föreningsrådet har beslutat att föreningen ska upphöra och att DU ska avveckla sin verksamhet vid kommande årsskifte.

Föredragning
Studieförbundet Sensus har verksamhet över hela landet och cirka 450 anställda. Organisatoriskt är Sensus uppdelat i åtta regioner. Sensus Region Uppsala-Härnösand är egen juridisk person med en regionstyrelse som högsta beslutande organ. Sensus arbetar med frågor som spänner över många områden som exempelvis frågor om mångfald och mänskliga rättigheter. Sensus bedriver tre antidiskrimineringsbyråer i Sverige. Sensus Region Uppsala-Härnösand har egna, lättillgängliga lokaler i centrala Uppsala i vilka man avser bedriva antidiskrimineringsbyrån.

Sensus Region Uppsala-Härnösand har under många år samarbetat och samverkat med DU och är väl insatta i hur DU arbetar. De har gemensamt arrangerat kurser, konferenser och kampanjer. De har även haft ett nära samarbete genom koordinering av de lokala nätverken Framtidsskapet och MR-nätverket.

Verksamhetens syfte
Verksamheten syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för att bidra till att skapa ett mer inkluderande samhälle. Uppdraget kan sammanfattas i tre punkter, att

- arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning
- erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning, stöd och medlingshjälp till individer som känner sig diskriminerade
- uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering

Ekonomi
DU har 2015 finansierats genom bidrag från Uppsala kommun, 300 000 kronor, statligt stöd från Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor (MUCF), cirka 700 000 kronor, projektbidrag från Allmänna arvsfonden samt intäkter från kurs- och konferensverksamhet. En absolut förutsättning för att bedriva antidiskrimineringsverksamhet är ett ekonomiskt stöd från MUCF. Sensus Region Uppsala-Härnösand har lämnat in ansökan om ekonomiskt stöd till MUCF.

Ekonomiska konsekvenser
Kommunstyrelsen har i budget 2016 avsatt 3 430 000 kronor för stöd till föreningslivet. Kostnaderna för ett verksamhetsbidrag till Sensus region Uppsala-Härnösand för drift av antidiskrimineringsbyrå i Uppsala ryms i kommunstyrelsens budget.

Kommunledningskontoret

Joachim Danielsson
Stadsdirektör

Christoffer Nilsson
Chef kommunledningskontoret

UPPSALA KOMMUNSTYRELSE
Ink 2015 -10- 19
Diarienr. KSN-2015-1988
36 Aktbil 01

Uppsala den 15 oktober 2015

Till
Uppsala Kommun
Kommunstyrelsen

Sensus studieförbund Region Uppsala-Härnösand, org nr 817600-7360, ansöker härmed om ett verksamhetsbidrag för att starta upp och driva en antidiskrimineringsbyrå i Uppsala. Syftet med verksamheten är att motverka och förebygga diskriminering samt till att öka människors inkludering och delaktighet i samhället.

Antidiskrimineringsbyråns uppdrag kommer att vara att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning till personer som känner sig diskriminerade samt att arbeta förebyggande mot diskriminering genom information, utbildning, opinionsbildning och lokal samverkan med föreningar, företag, myndigheter, landsting, kommuner och andra organisation.

Inför verksamhetsåret 2016 ansöker vi om 400 000 sek samt om ett uppstartsbidrag om 100 000 sek för att ta fram tillgängligt informationsmaterial, etablera ett kontor, marknadsföra verksamheten och nå ut till målgrupper med att vi finns.

Bakgrund
Uppsala Föreningsråd har mellan 2005-2015 drivit Diskrimineringsbyrån Uppsala (DU) med stöd av Uppsala kommun och MUCF - Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (F.d. Ungdomsstyrelsen). Eftersom Uppsala Föreningsråd beslutat att avveckla sin verksamhet är Studieförbundet Sensus Uppsala-Härnösand villig att starta upp en ny lokal antidiskrimineringsverksamhet i Uppsala under namnet Uppsala Antidiskrimineringsbyrå. Syftet är att bygga vidare på det arbete som bedrivits av DU under åren eftersom det finns ett stort behov av en lokal antidiskrimineringsverksamhet i Uppsala. Därför ansöker Sensus, Region Uppsala-Härnösand, om ett årligt verksamhetsbidrag från Uppsala Kommun.

Sensus studieförbund
Sensus är ett studieförbund som arbetar mycket med frågor om mångfald och mänskliga rättigheter. Sensus har verksamhet över hela landet och som spänner över många områden. Utöver mångfaldsfrågor engagerar vi oss i och driver verksamhet som exempelvis dans, teater, musik, samtalsgrupper, ledarutveckling och yrkesutbildningar. Sensus är en idéburen organisation som har 32 medlemsorganisationer på riksnivå och många fler på regional nivå. Vi har cirka 450 anställda och samarbetar med ca 12 000 ledare. 370 000 personer deltar i våra studiecirklar och kurser, vilket gör oss till Sveriges fjärde största studieförbund. Medlems- och samarbetsorganisationer är Svenska Kyrkan, Individuell Människohjälp, Up Sweden, Sveriges Pensionärers riksförbund, Ekumeniska gruppen för kristna bi- och homosexuella, Lottaförbund, fackliga organisationer, muslimska organisationer, romska föreningar och kulturföreningar.

Organisatoriskt är Sensus uppdelade i åtta regioner. Sensus Uppsala-Härnösand är en egen juridisk person med en regionstyrelse som högsta beslutade organ. Regionstyrelsens ledamöter har mycket god förankring bland medlemsorganisationerna. Regionchefen är regionens högsta tjänsteman och rapporterar direkt till regionstyrelsen.

sensus

Sensus har tagit fram en rad olika koncept och verksamheter för att arbeta med mångfaldsfrågor och mänskliga rättigheter och vi ser att våra erfarenheter i detta område blir en god grund för att starta och driva eantidiskrimineringsverksamhet i Uppsala. Sensus Uppsala-Härnösand har dessutom samarbetat och samverkat med DU under många år och är väl insatta i det arbete som DU bedrivit. Exempelvis har vi arrangerat kurser, konferenser och kampanjer tillsammans. Vi har även haft ett nära samarbete genom de lokala nätverken Framtidsskapet och MR-nätverket som vi koordinerat tillsammans. Vi ser att vi med vårt redan etablerade kontaktnät snabbt kommer att kunna nå ut till målgruppen för antidiskrimineringsverksamheten.

Finansiering
Förutom denna ansökan kommer Sensus att ansökan om ett grundbidrag för antidiskrimineringsverksamhet från Myndigheten för Ungdoms- och Civilsamhällesfrågor (MUCF). Utöver verksamhetsbidrag kommer Uppsala Antidiskrimineringsbyrå att få kompletterande intäkter från utbildningsverksamhet.

Statligt stöd
Det statliga stödet har hittills uppgått till ca 700 000 sek per byrå per år. Regeringen har årligen avsatt medel för antidiskrimineringsverksamhet, för närvarande cirka 12 miljoner till landets 16 antidiskrimineringsbyråer. Medlen fördelas av MUCF. Regeringens utvärdering av antidiskrimineringsverksamheterna visar att de utgör ett viktigt komplement till DO och fackförbund samt att det statliga stödet är viktigt för att bevara verksamheternas oberoende gentemot lokala aktörer. Hur stort det statliga stödet kommer att vara i framtiden är ovisst då antalet byråer ökar men inte avsatta medel i motsvarande grad.

Kommunalt stöd
Sensus avser att ansöka om ett årligt verksamhetsbidrag.

Egenfinansiering
Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kommer genom utbildningar och andra uppdragsinsatser att kunnat komplettera verksamhetsbidraget med andra intäkter.

Lokaler
Byrån kommer att ha sina lokaler, kontor och mottagningsrum, i Sensus befintliga lokaler på Västra Ågatan 16 i Uppsala. Lokalerna har god tillgänglighet och ligger centralt i Uppsala.

Verksamhetens syfte
Uppsala Antidiskrimineringsbyrås verksamhet syftar till att motverka diskriminering och främja lika rättigheter och möjligheter för att bidra till att skapa ett mer inkluderande samhälle. Vi arbetar med samtliga diskrimineringsgrunder och samhällsområden som skyddas enligt lag.

Vårt uppdrag kan sammanfattas i tre punkter:

1. Att arbeta förebyggande mot diskriminering och främjande för lika rättigheter och möjligheter genom information och utbildning.
2. Att erbjuda kostnadsfri juridisk rådgivning, stöd och medlingshjälp till individer som känner sig diskriminerade.
3. Att uppmärksamma diskrimineringsfrågor och verka opinionsbildande mot diskriminering.

De lokala antidiskrimineringsbyråernas roll och samverkan med Diskrimineringsombudsmannen (DO)
DO är en tillsynsmyndighet med ansvar för att diskrimineringslagen följs. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kan arbeta under tystnadslöfte och möjligheterna att hitta bra lokala lösningar är större, till skillnad från DO som arbetar under offentlighetsprincipen och med ett uppdrag att driva praxisbildande fall samt att arbeta med förebyggande och främjande arbete med nationell nivå. DO har som praxis att hänvisa ärenden till de lokala antidiskrimineringsbyråerna när DO bedömer att individen har större framgång hos dem eller behov av en annan typ av lösning än vad de kan erbjuda. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kommer därför att vara ett viktigt lokalt och ideellt komplement till DO.

Mål och aktiviteter för verksamhetsår 2016

DISKRIMINERINGSÄRENDEN

Långsiktiga mål, delmål och aktiviteter

A. Det finns kapacitet att erbjuda stöd för privatpersoner som upplever diskriminering och näthatsrelaterade brott i Uppsala län.

A1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå erbjuder kostnadsfri juridisk rådgivning till privatpersoner i diskrimineringsärenden.

A2. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har utvecklat arbetssätt och metoder för att erbjuda stöd för personer som utsatts för näthatsrelaterade brott.

B. Det finns utvecklade arbetsmetoder och samarbeten som stärker rättssäkerheten för personer som upplever eller som har blivit utsatta för diskriminering eller näthatsrelaterade brott i Uppsala län.

B1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har utvecklat en ärendehandläggning som bygger på de riktlinjer för handläggning av diskrimineringsärenden som togs fram av Diskrimineringsbyrån Uppsala genom projektet AGERA II.

B2. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har implementerat Sveriges Antidiskrimineringsbyråers databas för ärenderegistrering och statistik som togs fram genom projektet AGERA II.

Aktiviteter:

Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kommer att samverka med den nationella organisationen Sveriges Antidiskrimineringsbyråer. Fokus under 2016 kommer att vara att etablera rutiner för ärendehantering.

FRÄMJANDE & FÖREBYGGANDE

Vision: Uppsala Antidiskrimineringsbyrås arbete leder till ökad kunskap hos individer och organisationer om hur det går att främja lika rättigheter och möjligheter, hur det går att motverka och förebygga diskriminering samt vilka rättigheter och skyldigheter som finns enligt lag.

Långsiktiga mål, delmål och aktiviteter

A Det finns en god kännedom hos invånarna i Uppsala län om deras rättigheter och skyldigheter enligt diskrimineringslagen.

A1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har genomfört informationsinsatser riktade mot individer och föreningar i Uppsala.

A2. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har en hemsida med tillgänglig information om diskrimineringslagen.

Aktiviteter:

Informationsinsatser
Genom ett verksamhetsbidrag från Uppsala kommun kommer Uppsala Antidiskrimineringsbyrå att ha möjlighet att genomföra informationsinsatser för ideella föreningar och delta på arenor där vi kan möta målgrupper som annars kan vara svåra att nå. Syftet med dessa informationsinsatser är att informera om vår verksamhet och om diskrimineringslagen för att öka kommuninvånarnas kunskap om valmöjligheter och rättigheter och vart de kan vända sig för att få stöd och råd.

B. Det finns tillgängliga metoder för civilsamhället, företag, myndigheter, kommuner, landsting och andra organisationer i Uppsala län i arbetet med att främja lika rättigheter och möjligheter samt att förebygga och motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.

B1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå erbjuder utbildningar för skolor, förskolor, företag, föreningar och andra organisationer om diskrimineringslagen, förebyggande och främjade likabehandlingsarbete, samt om andra metoder för att motverka diskriminering och näthatsrelaterade brott.

B2. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har spridit kunskap om fungerade främjande och förebyggande metoder genom informationsinsatser, materialspridning och lokalt samverkansarbete i Uppsala.

Aktiviteter:

Under 2016 kommer Uppsala Antidiskrimineringsbyrå att ta fram informationsmaterial och sprida till våra olika målgrupper. Vi kommer även att sprida material från myndigheter och andra ideella organisationer som arbetar med rättighetsfrågor.

B3. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har bidragit till det lokala arbetet mot diskriminering och arbetet för ökad inkludering genom att arrangera plattformar för erfarenhetsutbyte och skapa möjligheter till samarbete mellan ideella organisationer, företag, kommun, landsting, myndigheter och andra organisationer.

Aktiviteter:

Uppsala Antidiskrimineringsbyrå arrangerar MR-nätverket, Framtidsskapet, och Mångfaldsmingel samt deltar vid strategiska arenor för att sprida information. Vi kommer även att samverka med DO och andra myndigheter i gemensamma kampanjer.

OPINIONSBILDNING

Långsiktiga mål, delmål och aktiviteter

A. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå är med och utvecklar svenskt antidiskrimineringsarbete och bidrar till en nyanserad debatt om diskriminering och mänskliga rättigheter genom att lyfta fram hur diskriminering på individnivå och diskriminering på strukturell nivå tar sig uttryck.

A1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har bidragit till att skapa opinion för mänskliga rättigheter genom att delta i samhällsdebatter, nätverk och samråd där vi har lyft antidiskrimineringsperspektivet och civilsamhällets roll.

Aktiviteter:

MR-nätverket i Uppsala
Sensus är idag koordinator för MR-nätverket som är ett nätverk för ideella föreningar som vill samarbeta för att uppmärksamma mänskliga rättigheter(MR) i Uppsala. Nätverket genomför idag olika typer av aktiviteter som är kostnadsfria och öppna för allmänheten. Nätverket har sedan 2011 bland annat uppmärksammat internationella kvinnodagen, internationella dagen mot rasism, internationella dagen mot homo-, bi- och transfobi och världsaidsdagen. Fokus är att öka kunskapen hos allmänheten och lyfta upp frågorna på dagordningen i Uppsala. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kommer att vara en aktiv part i nätverket. MR-nätverket är en värdefull plattform, dels för att gemensamma kampanjer skapar förutsättningar för att nå en bredare målgrupp men också för att nätverket är en viktig arena för kunskapsutbyte inom det lokala civilsamhället.

B. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå bidrar till att stärka det lokala antidiskrimineringsarbetet och utvecklandet av en stärkt politik för mänskliga rättigheter, likabehandling och inkludering.

B1. Uppsala Antidiskrimineringsbyrå har skapat arenor för samverkan mellan aktörer från offentlig verksamhet, näringsliv, civilsamhälle och politiker.

Aktiviteter:

Framtidsskapet
Sensus koordinerar även nätverket Framtidsskapet som bildades av bland annat Uppsala kommun för att inspirera till ökad mångfald inom arbetslivet. Nätverket arrangerar öppna kostnadsfria seminarier och delar årligen ut vandringspriset Stafettpinnen som tillfaller en individ, organisation, förening eller företag som arbetar strategiskt och målinriktat med mångfald. Nätverket riktar sig till arbetsgivare och till organisationer som arbetar med frågor kring främjande likabehandling inom arbetslivet. Det finns idag stor utvecklingspotential inom nätverket men det saknas resurser. Det långsiktiga målet är att Framtidsskapet ska samla både stora som små arbetsgivare inom offentlig verksamhet, näringsliv och civilsamhäll och bli en angelägen arena för samtal, kunskapsutbyte och tankesmide i alla frågor som rör ett inkluderande arbetsliv.

Mångfaldsmingel
Uppsala Antidiskrimineringsbyrå kommer att arrangera Mångfaldsmingel där politiker och civilsamhället kan mötas för att diskutera aktuella frågor kring mänskliga rättigheter, inkludering, normkritiska strategier, systematiskt likabehandlingsarbete och diskrimineringsfrågor.

Behov
För att bygga upp en ny verksamhet och för att bedriva ett kvalitativt och långsiktigt arbete krävs en långsiktigt stabil finansiering av Uppsala Antidiskrimineringsbyrås grundverksamhet. Ett kommunalt verksamhetsbidrag är avgörande för vår möjlighet att lägga grunden för verksamheten. En ekonomiskt stabil grundverksamhet kan sedan utgöra en fungerande plattform för att utveckla verksamheten genom projekt och utbildningsverksamhet.

Ett beviljat verksamhetsbidrag skulle innebära:

- Ökad tillgänglighet och hjälp till privatpersoner i diskrimineringsärenden.
- Större möjlighet att gå ut med information till exempelvis skolklasser, föreningar och SFI-undervisning.
- Bättre förutsättningar för att söka och driva projekt som syftar till att utveckla antidiskrimineringsarbetet inom identifierade utvecklingsområden.
- Ökad möjlighet till kunskapsöverföring från nationella och internationella samarbeten till Uppsala kommuns organisation och verksamheter.

Effekter i Uppsala kommun
Uppsala får en antidiskrimineringsbyrå som är stabil och långsiktigt hållbar och som kan bidra till att förstärka arbetet mot diskriminering och bidra till ökad trygghet och förbättrad folkhälsa i Uppsala.

Uppsala blir känt för sitt arbete med att utveckla antidiskrimineringsområdet.

Vår verksamhet blir en värdefull resurs för Uppsala kommun som arbetsgivare och huvudman för skola och förskola. Uppsalas kommunala verksamheter har tillgång till ett högkvalitativt stöd i antidiskrimineringsfrågor. En resurs för de som arbetar med beslut som påverkar kommuninvånare och beslutsfattare. För anställda inom Uppsala kommuns verksamheter ger det en ökad trygghet i vart de kan vända sig för att få råd hur de ska agera i en situation eller möjligheten att

få stöd kring planering av verksamhetens genomförande, vilket minskar risken för kränkningar och diskriminering. Vi kan också stödja verksamheter i hur de kan arbeta tillgängligt och inkluderande.

Ökad egenmakt för kommuninvånare genom att få kunskap om sina valmöjligheter och rättigheter, något som stärker självkänslan och motverkar att upplevelsen av diskriminering leder till ohälsa och utanförskap.

Slutligen fyller Uppsala Antidiskrimineringsbyrå en viktig roll som oberoende granskare och part till kommunen i diskrimineringsärenden och antidiskrimineringsarbete.

Budget 2016
Statligt bidrag från MUCF beräknas till cirka 700 000 SEK
Verksamhetsbidrag från Uppsala Kommun på 400 000 SEK
Uppstartbidrag från Uppsala Kommun på 100 000 SEK

Med bidrag från MUCF tillsammans med ett verksamhetsbidrag från Uppsala Kommun möjliggörs en uppstart av ny byrå med potential att utvecklas och växa. Vi ser detta som en start på ett långsiktigt arbete.

Sensus Uppsala-Härnösand

Birgitta Sedin
Regionchef

sensus

Sensus studieförbund, Västra Ågatan 16, 753 09 Uppsala
Tel 018-66 19 50, Fax 018-69 56 09, E-post uppsala@sensus.se